

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 4.3.2009
KOM(2009)105 v konečnom znení

2009/0032 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**ktorým sa vytvára hodnotiaci mechanizmus na monitorovanie uplatňovania
schengenského acquis**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Hlavným cieľom navrhovaného rozhodnutia je vytvoriť právny rámec pre hodnotenie správneho uplatňovania tých prvkov schengenského *acquis*, ktoré tvoria súčasť práva EÚ. Toto rozhodnutie sa viaže na návrh nariadenia, ktorým sa vytvára hodnotiaci mechanizmus na overenie uplatňovania tých prvkov schengenského *acquis*, ktoré sú súčasťou práva Spoločenstva. Účelom tohto dvojitého hodnotiaceho mechanizmu je zachovanie vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi v ich schopnosť efektívne a účinne uplatňovať sprievodné opatrenia, ktoré umožňujú vytvoriť oblasť bez vnútorných hraníc.

Celkovými cieľmi nového mechanizmu by malo byť zabezpečenie transparentného, efektívneho a dôsledného vykonávania schengenského *acquis*, ako aj zohľadnenie zmien v právnej úprave po integrácii schengenského *acquis* do rámca Európskej únie.

• Všeobecný kontext

Priestor bez vnútorných hraníc vytvorený schengenským *acquis* – schengenský priestor – bol vyvinutý v rámci medzivládnej spolupráce koncom 80. a začiatkom 90. rokov členskými štátmi, ktoré chceli zrušiť kontroly na vnútorných hraniciach a na tento účel zaviesť sprievodné opatrenia, ako sú spoločné pravidlá na kontrolu vonkajších hraníc, spoločná vízová politika, policajná a justičná spolupráca a vytvorenie Schengenského informačného systému (SIS). Kontroly na vnútorných hraniciach nebolo možné zrušiť v rámci Spoločenstva, pretože členské štáty sa nemohli dohodnúť na potrebe ich zrušenia v snahe dosiahnuť cieľ voľného pohybu osôb (článok 14 Zmluvy o ES). V priebehu rokov však všetky vtedajšie členské štáty s výnimkou Spojeného kráľovstva a Írska vstúpili do schengenského priestoru.

Schengenské *acquis* sa vstupom Amsterdamskej zmluvy do platnosti v roku 1999 stalo súčasťou rámca Európskej únie¹.

Schengenský priestor je založený na úplnej vzájomnej dôvere medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o schopnosť plne vykonávať sprievodné opatrenia, ktoré umožňujú zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach: napr. kontroly na vonkajších hraniciach vykonávajú členské štáty nielen na ochranu svojich vlastných záujmov, ale aj v mene všetkých ostatných členských štátov, do ktorých by ľudia mohli cestovať po prekročení vonkajších hraníc schengenského priestoru.

S cieľom získať a udržať túto vzájomnú dôveru zriadili v roku 1998 členské štáty patriace do schengenského priestoru stály výbor. Jeho mandát je stanovený v rozhodnutí schengenského výkonného výboru (SCH/Com-ex (98) 26 def) a pozostáva z dvoch odlišných úloh:

¹ Na tento účel bolo potrebné vymedziť schengenské *acquis* (rozhodnutie Rady 1999/435/ES, Ú. v. ES L 176 z 10.7.1999, s. 1) a stanoviť právny základ v zmluvách pre každé z ustanovení alebo rozhodnutí, ktoré tvoria toto *acquis* (rozhodnutie Rady 1999/436/ES, Ú. v. ES L 176 z 10.7.1999, s. 17). Každé ustanovenie *acquis* získalo právny základ v prvom alebo treťom pilieri. Tie ustanovenia schengenského *acquis*, pre ktoré nemohol byť stanovený jeden právny základ (t. j. ustanovenia o SIS) sa považovali za súčasť tretieho piliera. Všetky modifikácie tohto *acquis* musia mať podľa zmlúv správny právny základ.

1. overovania, či členské štáty uchádzajúce sa o vstup do schengenského priestoru („uviedenie do platnosti/uplatnenie“) splnili všetky podmienky pre uplatňovanie schengenského *acquis* (t. j. zrušenie hraničných kontrol);
2. overovania, či členské štáty vykonávajúce *acquis* správne uplatňujú schengenské *acquis* („vykonávanie“).

Schengen tak rozlišuje medzi „uvedením do platnosti“ a „vykonávaním“. V prvom rade je preto potrebné predtým, ako bude možné *acquis* uviesť do platnosti, vykonať kontroly s cieľom určiť, či boli splnené podmienky, pokiaľ ide o vzájomnú dôveru. Po druhé, vzájomnú dôveru je potrebné zachovávať prostredníctvom kontroly správneho vykonávania *acquis*. V medzivládnej fáze Schengenu boli potrebné osobitné ustanovenia na overovanie správneho vykonávania.

Schengenské *acquis* bolo začlenené do rámca Európskej únie bez toho, aby sa o ňom znovu rokovalo. Stály výbor a jeho mandát z roku 1998 sa tak prevzali bezo zmien, s výnimkou toho, že stály výbor sa stal pracovnou skupinou Rady pre schengenské hodnotenie (SCH-EVAL). Táto skupina funguje na základe článku 66 Zmluvy o ES a článkov 30 a 31 Zmluvy o EÚ, keďže schengenské *acquis* zahŕňa opatrenia prvého aj tretieho piliera.

Z dôvodu jeho medzivládneho charakteru bolo schengenské hodnotenie, a stále je, úplne v rukách členských štátov, pričom Komisia sa zúčastňuje ako pozorovateľ. Je to logický prístup pre prvú časť mandátu, keďže v *acquis* EÚ/Spravodlivosť a vnútorné veci neexistuje nič podobné, pokiaľ ide o rozlišovanie medzi „uvedením do platnosti“ a „vykonávaním“. Je potrebné navyše poznamenať, že rozhodovací postup pre zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a úplné uplatňovanie schengenského *acquis* bolo stanovené v prístupových zmluvách pre rozšírenia v roku 2004 a 2007, a teda v primárnom práve. V aktoch o pristúpení sa ustanovilo rozhodnutie Rady po porade s Európskym parlamentom. Právo iniciatívy Komisie sa neustanovuje.

Tento prístup je menej logický pre druhú časť mandátu, najmä pokiaľ ide o otázky prvého piliera, a nielen tieto². Už v čase integrácie *acquis* preto Komisia vydala vyhlásenie, v ktorom uvádza, že „sa domnieva, že integrácia rozhodnutia výkonného výboru o zriadení Stáleho výboru Schengenského vykonávacieho dohovoru (SCH/Com-ex (98) 26 Def zo 16.9.1998) do rámca Únie sa žiadnym spôsobom nedotkne právomocí, ktoré jej prináležia na základe zmlúv, najmä jej zodpovednosti v úlohe strážkyne zmlúv“.

Keďže hodnotenie pred uvedením do platnosti má pre členské štáty zásadný význam pre vytvorenie vzájomnej dôvery, zdá sa byť odôvodnené, aby zostalo zodpovednosťou členských štátov. V prípade, že členský štát nedodríava vydané odporúčania, nemožno prijať žiadne rozhodnutie týkajúce sa zrušenia hraničných kontrol, čo je účinným stimulom pre plné a správne uplatňovanie *acquis*. Komisia sa bude naďalej plne zúčastňovať týchto hodnotení ako pozorovateľ.

- **Potreba zlepšiť hodnotenie správneho uplatňovania *acquis***

Komisia je v Haagskom programe z roku 2004 vyzvaná, „aby potom, ako sa dokončí odstraňovanie kontrol na vnútorných hraniciach, predložila návrh na doplnenie existujúceho

² Vytvorenie oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti patrí do pôsobnosti Zmluvy o ES.

Schengenského hodnotiaceho mechanizmu o dozorný mechanizmus, čím sa zabezpečí plná účasť expertov členských štátov a zahrnutie neohlásených kontrol.“

Od roku 1999 prebehlo niekoľko diskusií medzi členskými štátmi a medzi nimi a Komisiou o zefektívnení schengenského hodnotiaceho mechanizmu, najmä pokiaľ ide o druhú časť mandátu, konkrétne o overovanie správneho uplatňovania *acquis* po zrušení kontrol na vnútorných hraniciach. Určili sa tieto hlavné nedostatky:

- (1) Súčasná metodológia pre hodnotiace mechanizmy je neprimeraná. Pravidlá pre dôslednosť a periodicitu hodnotení nie sú jasné. Nie je vytvorená prax vykonávania neohlásených návštev na mieste.
- (2) Je potrebné vyvinúť metodológiu pre stanovovanie priorít založenú na analýze rizík.
- (3) Je potrebné zabezpečiť stálu vysokú kvalitu odborných znalostí počas vykonávania hodnotenia. Experti zúčastňujúci sa hodnotenia by mali mať primeranú úroveň právneho povedomia a praktické skúsenosti. Vyslanie experta z každého členského štátu na každú návštevu na mieste môže negatívne ovplyvniť efektívnosť návštevy. Musí sa stanoviť vhodný počet expertov, ktorí sa zúčastnia návštev.
- (4) Následný hodnotiaci mechanizmus pre posudzovanie opatrení prijatých na základe odporúčaní vydaných po návštevách na mieste sa musí zlepšiť, keďže opatrenia na odstránenie nedostatkov, ako aj časový rámec pre ich odstránenie sa v jednotlivých členských štátoch líšia.
- (5) Inštitucionálna zodpovednosť Komisie ako strážkyne zmluvy v záležitostiach prvého piliera sa neodráža v súčasnom systéme hodnotenia.

Nasledujúce body sú zamerané na riešenie týchto nedostatkov:

Metodológia hodnotení

Týmto návrhom sa zavádza jasné programovanie na základe viacročných a ročných programov ohlásených návštev na mieste. Členské štáty budú naďalej pravidelne hodnotené s cieľom zaistiť celkové správne uplatňovanie *acquis*. Všetky časti schengenského *acquis*, ktoré majú svoj právny základ v Zmluve o Európskej únii, môžu byť predmetom hodnotenia.

Toto hodnotenie môže byť založené na odpovediach na dotazníky, návštevách na mieste alebo ich kombinácii, pričom v prípade kombinácie sa návštevy môžu konať krátko po prijatí odpovedí na dotazníky.

V posledných rokoch členské štáty nepovažovali za potrebné vykonať hodnotenia na mieste týkajúce sa justičnej spolupráce v trestných záležitostiach a oblasti drog. Ochrana údajov taktiež nebola vždy predmetom hodnotení na mieste.

Návštevy na mieste však nie sú obmedzené na policajnú spoluprácu a môžu zahŕňať všetky časti schengenského *acquis*. Konkrétnu potrebu takýchto návštev stanoví Komisia po porade s členskými štátmi, pričom zohľadní zmeny právnych predpisov, postupov alebo organizácie v danom členskom štáte.

Okrem toho môžu byť v prípade potreby do ročného programu zahrnuté aj tematické alebo regionálne hodnotenia.

Viacročný aj ročný program možno v prípade potreby vždy prispôbiť.

Pokiaľ ide o metodológiu pre stanovovanie priorít založenú na hodnotení rizík vo vzťahu k schengenskému *acquis* o policajnej spolupráci a o justičnej spolupráci, Komisia zatiaľ nevidí úlohu pre Europol a Eurojust z dôvodu ich súčasných mandátov. Ak však Europol alebo Eurojust vypracujú analýzy rizík pre dané *acquis*, Komisia ich určite použije pre plánovanie hodnotení.

Odborné znalosti členských štátov

Keďže správne vykonávanie sprievodných opatrení umožňujúcich zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach má zásadný význam pre vnútornú bezpečnosť členských štátov, experti z členských štátov budú naďalej zohrávať dôležitú úlohu v procese hodnotenia. Členovia tímu vykonávajúceho návštevu na mieste vymenujú koordinačného experta s celkovou zodpovednosťou za vypracovanie správy. Zverenie tejto úlohy expertovi z členských štátov zodpovedá potrebe partnerskej spolupráce na zabezpečenie účinného hodnotenia.

S cieľom zaručiť vysokú kvalitu odborných znalostí, musia členské štáty zabezpečiť, aby experti disponovali potrebnou kvalifikáciou vrátane dobrých teoretických vedomostí a praktických skúseností v oblastiach hodnotenia, ako aj dôkladnými znalosťami zásad návštev na mieste, postupov a techník.

Experti Europolu alebo Eurojustu sa môžu tiež zúčastniť na hodnotení ako pozorovatelia. Príslušné inštitúcie (napr. Cepol) by mali poskytnúť primeranú odbornú prípravu a členským štátom by sa mali poskytnúť finančné prostriedky na iniciatívy zamerané na špecifické vzdelávanie v oblasti hodnotení schengenského *acquis*, a to prostredníctvom existujúcich finančných nástrojov a ich rozvojom.

Vzhľadom na potrebu znížiť počet zúčastnených expertov pre zabezpečenie účinného hodnotenia na mieste, by sa počet expertov zúčastnených na ohlásených návštevách mal obmedziť na osem.

Následné opatrenia po hodnotení

S cieľom účinne riešiť odhalené slabé stránky a nedostatky by sa zistenia správy mali zaradiť do jednej z troch kategórií. Dotknutý členský štát by mal poskytnúť do dvoch týždňov svoje pripomienky k správe a v rámci šiestich týždňov akčný plán na odstránenie nedostatkov. Členský štát bude povinný do šiestich mesiacov podať správu o vykonávaní tohto akčného plánu. V závislosti od určeného nedostatku môže Komisia naplánovať a vykonať ohlásené návštevy na mieste s cieľom overiť správne vykonávanie akčného plánu. V prípade závažných nedostatkov musí Komisia okamžite informovať Radu.

Integrácia schengenského *acquis* do rámca Európskej únie

Komisia bude koordinovať proces hodnotenia v oblastiach patriacich do pôsobnosti Zmluvy o EÚ s cieľom zabezpečiť jednotné hodnotenie všetkých častí schengenského *acquis*, ktoré sa uplatňujú po zrušení kontrol na vnútorných hraniciach. Zapojenie expertov členských štátov, najmä vymenovanie experta členského štátu, ktorý bude zodpovedný za koordináciu, zohľadňuje rozdielne zodpovednosti uvedené v zmluvách.

Náklady na účasť expertov členského štátu sa pokryjú z rozpočtu EÚ.

Takisto by sa malo uviesť, že správne uplatňovanie ustanovení, ktoré majú členské štáty uviesť do platnosti po pristúpení, nie je predmetom nového hodnotiaceho mechanizmu. Správne uplatňovanie týchto ustanovení musí najprv vyhodnotiť Rada s cieľom stanoviť, či kontroly na vnútorných hraniciach možno zrušiť.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

Rozhodnutie výkonného výboru o zriadení Stáleho výboru Schengenského vykonávacieho dohovoru (SCH/Com-ex (98) 26 Def zo 16.9.1998).

- **Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie**

Tento návrh je v súlade s platnými politikami a cieľmi Európskej únie, najmä s cieľom vytvoriť a zachovať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

2. KONZULTÁCIE SO ZAJAINTERESOVANÝMI STRANAMI

Od roku 1999 sa v rámci pracovnej skupiny Rady pre schengenské hodnotenie uskutočnilo niekoľko diskusií s cieľom zabezpečiť účinnejší schengenský hodnotiaci mechanizmus. Skupina napríklad súhlasila, že obmedzí počet expertov, ktorí sa zúčastňujú na hodnoteniach. Táto dohoda však nie je právne záväzná a každý členský štát má stále právo vyslať na hodnotiacu návštevu experta, čo niekedy sťažuje zaistenie hladkého fungovania týchto návštev. Okrem toho sa prediskutovala aj periodičita a metodológia hodnotení.

V apríli 2008 Komisia zorganizovala stretnutie expertov. Členské štáty súhlasili s posúdením nedostatkov, ktoré stanovila Komisia. Zatiaľ čo členské štáty uznali potrebu zmeniť súčasný mechanizmus, niektoré z nich vyjadrili pochybnosti týkajúce sa inštitucionálnej úlohy Komisie v novom schengenskom hodnotiacom mechanizme.

3. PRÁVNE ASPEKTY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaného opatrenia**

Týmto nástrojom sa vytvára nový schengenský hodnotiaci mechanizmus s cieľom zabezpečiť transparentné, efektívne a dôsledné vykonávanie schengenského *acquis*. Odráža aj zmeny v právnej úprave po integrácii schengenského *acquis* do rámca Európskej únie.

- **Právny základ**

Články 30 a 31 Zmluvy o Európskej únii. Právnym základom pre medzivládny mandát sa stali články 30 a 31 Zmluvy o Európskej únii (ako aj článok 66 Zmluvy o ES), keďže právny základ a oblasti hodnotenia zostávajú rovnaké.

- **Subsidiarita a proporcionalita**

V súlade so zásadou subsidiarity možno cieľ navrhovaného nástroja, konkrétne zefektívnenie existujúceho schengenského hodnotiaceho mechanizmu, ktorý v súčasnosti patrí do zodpovednosti Rady, dosiahnuť len na úrovni EÚ.

Tento návrh zostáva v súčasnom rámci, pričom sa obmedzí počet zúčastnených expertov a zvýši účinnosti. Návrh nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie jeho cieľov.

- **Výber právneho nástroja**

Hodnotiaci mechanizmus na zabezpečenie správneho uplatňovania práva EÚ si vzhľadom na svoju podstatu nemôže od členských štátov vyžadovať žiadne konanie na transpozíciu do vnútroštátnych právnych predpisov, takže zvoleným nástrojom je rozhodnutie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia pripravila spoločný finančný výkaz ako prílohu k nariadeniu, ktorým sa vytvára hodnotiaci mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis* podľa hlavy IV Zmluvy o ES. Tento výkaz sa takisto uplatňuje na predložené rozhodnutie. Komisii, ktorá bude zodpovedná za nový schengenský hodnotiaci mechanizmus, bude potrebné poskytnúť primerané ľudské a finančné zdroje. Uhradí sa aj náklady vzniknuté vyslaním expertov z členských štátov.

5. DODATOČNÉ INFORMÁCIE:

Dôsledky existencie rôznych protokolov pripojených k zmluvám a dohôd o pridružení uzatvorených s tretími krajinami

Právnym základom tohto návrhu je hlava VI Zmluvy o EÚ, to znamená, že sa uplatňuje systém „variabilnej geometrie“ uvedený v protokoloch o postavení Spojeného kráľovstva a Írska a v schengenskom protokole.

Tento návrh vychádza zo schengenského *acquis*. Vzhľadom na rôzne protokoly sa preto musia zohľadniť tieto dôsledky:

Spojené kráľovstvo a Írsko: Spojené kráľovstvo sa zúčastňuje na tomto rozhodnutí v súlade s článkom 5 Protokolu, ktorým sa začleňuje schengenské *acquis* do rámca Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva a v súlade s článkom 8 ods. 2 rozhodnutia Rady 2000/356/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*³.

Írsko sa zúčastňuje na tomto rozhodnutí v súlade s článkom 5 Protokolu, ktorým sa začleňuje schengenské *acquis* do rámca Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, a v súlade s článkom 6 ods. 2 rozhodnutia Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*⁴.

Dôsledky dvojfázového postupu pri implementácii nástrojov vychádzajúcich zo schengenského *acquis* pre nové členské štáty (Bulharsko, Cyprus a Rumunsko):

³ Ú. v. ES L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁴ Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20.

V článku 3 ods. 1 aktu o pristúpení z roku 2003⁵ a v článku 4 ods. 1 aktu o pristúpení z roku 2005⁶ sa uvádza, že ustanovenia schengenského *acquis* a aktov, ktoré z neho vychádzajú alebo s ním akokoľvek inak súvisia a sú uvedené v prílohe I a prílohe II k týmto aktom, budú pre nové členské štáty záväzné a uplatniteľné od dátumu pristúpenia. Ustanovenia a akty, ktoré nie sú uvedené v prílohách, ale sú pre nové členské štáty záväzné od dátumu pristúpenia, sa budú v nových členských štátoch uplatňovať podľa príslušného rozhodnutia, ktoré Rada v tomto zmysle prijme v súlade s týmito článkami.

Ide o dvojfázový postup implementácie, pri ktorom sú určité ustanovenia schengenského *acquis* záväzné a uplatniteľné odo dňa pristúpenia k Únii, zatiaľ čo iné, obzvlášť tie, ktoré sú neoddeliteľne spojené s odstránením kontrol na vnútorných hraniciach, sú záväzné odo dňa pristúpenia, ale v nových členských štátoch sa uplatňujú až po tom, keď Rada prijme uvedené rozhodnutie.

Je potrebné zdôrazniť, že ustanovenia uvedené v prílohe I a prílohe II k aktom o pristúpení sú uplatniteľné pristúpením. Hodnotiaci mechanizmus zavedený predloženým nástrojom sa na tieto ustanovenia bude uplatňovať len po tom, ako Rada vykonala schengenské hodnotenie na určenie toho, či kontroly na vnútorných hraniciach možno zrušiť.

Nórsko a Island: Pokiaľ ide o Nórsko a Island, tento návrh rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeym kráľovstvom, ktorá sa týka pridruženia týchto dvoch štátov k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*⁷.

Švajčiarsko: Pokiaľ ide o Švajčiarsko, tento návrh rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*⁸.

Lichtenštajnsko: Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, tento návrh rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*, ktorý patrí do oblasti uvedenej v článku 1 body G až I rozhodnutia Rady 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/262/SVV⁹.

Účasť expertov z členských štátov, ktoré ešte plne neuplatňujú *acquis* alebo ktorým bolo umožnené uplatňovať len časť *acquis*:

Pokiaľ ide o Cyprus, Bulharsko a Rumunsko, experti týchto krajín sa môžu zúčastňovať na hodnotení tých častí *acquis*, ktoré už uplatňujú v súlade s príslušnými aktmi o pristúpení (napr. policajná spolupráca).

⁵ Ú. v. EÚ L 236, 23.10.2003, s. 33.

⁶ Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 29.

⁷ Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁸ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁹ Ú. v. EÚ L 83, 26.3.2008, s. 5, (korigendum Ú. v. EÚ L 110, 22.4.2008, s. 16).

Pokiaľ ide o Spojené kráľovstvo a Írsko, ich experti sa môžu zúčastňovať len na hodnoteniach tých častí *acquis*, ktoré už boli uvedené do platnosti.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

ktorým sa vytvára hodnotiaci mechanizmus na monitorovanie uplatňovania schengenského *acquis*

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej články 30 a 31,

so zreteľom na návrh Komisie¹⁰,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

keďže:

- (1) Komisia bola v Haagskom programe¹¹ vyzvaná, aby potom, ako sa dokončí odstraňovanie kontrol na vnútorných hraniciach, predložila návrh na doplnenie existujúceho Schengenského hodnotiaceho mechanizmu o dozorný mechanizmus, čím sa zabezpečí plná účasť expertov členských štátov a zahrnutie neohlásených kontrol.
- (2) Rozhodnutím výkonného výboru zo 16. septembra 1998¹² bol zriadený Stály výbor pre hodnotenie a vykonávanie Schengenu. Stály výbor získal mandát, aby po prvé stanovil, či kandidátsky štát splnil všetky podmienky na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach, a po druhé zabezpečil správne uplatňovanie schengenského *acquis* štátmi, ktoré *acquis* už plne vykonávajú.
- (3) Osobitný hodnotiaci mechanizmus na monitorovanie uplatňovania schengenského *acquis* je potrebný z dôvodu potreby zachovať vysokú úroveň vzájomnej dôvery medzi tými členskými štátmi, ktoré sú súčasťou priestoru bez kontrol na vnútorných hraniciach, a z dôvodu potreby zabezpečiť vysokú úroveň jednotných noriem pri uplatňovaní schengenského *acquis* v praxi. Takýto mechanizmus by mal byť založený na úzkej spolupráci medzi Komisiou a týmito členskými štátmi.
- (4) Hodnotiaci mechanizmus vytvorený v roku 1998 by sa mal preto zrevidovať, pokiaľ ide o druhú časť mandátu poskytnutého stálemu výboru. Prvá časť mandátu poskytnutého stálemu výboru by sa mala naďalej uplatňovať tak, ako je stanovené v časti I rozhodnutia zo 16. septembra 1998.
- (5) Schengenské *acquis* obsahuje ustanovenia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, ako aj ustanovenia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva

¹⁰ Ú. v. EÚ C ..., ..., s. .

¹¹ Ú. v. EÚ C 53, 3.3.2005, s. 1 (bod 1.7.1).

¹² Ú. v. ES L 239, 22.9.2000, s. 138.

o Európskej únii. Skúsenosti získané počas predchádzajúcich hodnotení poukazujú na potrebu zachovať jednotný hodnotiaci mechanizmus zahŕňajúci oba piliere.

- (6) Toto rozhodnutie predstavuje potrebný právny základ pre vykonávanie hodnotiaceho mechanizmu v súvislosti so záležitosťami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti Zmluvy o Európskej únii. Nariadenie Rady XXXX/XXX/ES z ..., ktorým sa vytvára hodnotiaci mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis*, predstavuje potrebný právny základ pre vykonávanie hodnotiaceho mechanizmu v súvislosti so záležitosťami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.
- (7) Skutočnosť, že právny základ potrebný na vytvorenie hodnotiaceho mechanizmu tvoria oddelené nástroje, neovplyvňuje zásadu, že všetky hodnotenia by sa mali vykonávať ako časť jedného mechanizmu. Určité ustanovenia týchto nástrojov by preto mali byť totožné.
- (8) Hodnotiaci mechanizmus vytvorený týmto nástrojom rešpektuje osobitný charakter spolupráce medzi políciou, colnými orgánmi a ostatnými orgánmi presadzovania práva, ale aj v oblasti trestného súdnictva.
- (9) Hodnotiaci mechanizmus by mal stanoviť transparentné, účinné a jasné pravidlá týkajúce sa metodológie, ktorá sa má uplatňovať na hodnotenia, využívania vysoko kvalifikovaných expertov pre návštevy na mieste a následných opatrení v súvislosti so zisteniami hodnotení.
- (10) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby experti, ktorí sú k dispozícii pre návštevy na mieste, mali potrebné skúsenosti a aby na tento účel absolvovali špecifické vzdelávanie. Príslušné inštitúcie (napr. Cepol) by mali poskytnúť primeranú odbornú prípravu a členským štátom by sa mali poskytnúť finančné prostriedky na iniciatívy zamerané na špecifické vzdelávanie v oblasti hodnotení schengenského *acquis*, a to prostredníctvom existujúcich finančných nástrojov a ich rozvojom.
- (11) Spojené kráľovstvo sa zúčastňuje na tomto rozhodnutí v súlade s článkom 5 Protokolu, ktorým sa začleňuje schengenské *acquis* do rámca Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva a v súlade s článkom 8 ods. 2 rozhodnutia Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*¹³.
- (12) Írsko sa zúčastňuje na tomto rozhodnutí v súlade s článkom 5 Protokolu, ktorým sa začleňuje schengenské *acquis* do rámca Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, a v súlade s článkom 6 ods. 2 rozhodnutia Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*¹⁴.
- (13) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto rozhodnutie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeym kráľovstvom, ktorá sa týka pridruženia týchto dvoch štátov

¹³ Ú. v. ES L 131, 1.6.2000, s. 43.

¹⁴ Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20.

k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*¹⁵, ktorá patrí do oblastí uvedených v článku 1 písm. G až I rozhodnutia Rady 1999/437/ES¹⁶ zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k tejto dohode.

- (14) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto rozhodnutie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*¹⁷, ktorá patrí do oblastí uvedených v článku 1 písm. G až I rozhodnutia Rady 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/149/SVV¹⁸.
- (15) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, toto rozhodnutie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*, ktorý patrí do oblastí uvedenej v článku 1 písm. G až I rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/262/SVV¹⁹,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Účel a rozsah pôsobnosti

Týmto rozhodnutím sa vytvára hodnotiaci mechanizmus na monitorovanie uplatňovania schengenského *acquis* v členských štátoch, ktoré plne uplatňujú schengenské *acquis*, a v členských štátoch, ktorým bola Radou povolená účasť na niektorých z ustanovení schengenského *acquis*.

Členské štáty, ktorým bola povolená účasť na niektorých z ustanovení schengenského *acquis*, sa zúčastnia len hodnotenia ustanovení, na ktoré sa povolenie vzťahuje a ktoré tieto krajiny už uplatňujú.

Členské štáty, ktoré *acquis* ešte plne neuplatňujú, sa zúčastnia len na hodnotení tých častí *acquis*, ktoré už uplatňujú.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia sa používa tento pojem:

¹⁵ Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.

¹⁶ Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31.

¹⁷ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.

¹⁸ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 50.

¹⁹ Ú. v. EÚ L 83, 26.3.2008, s. 5, (korigendum Ú. v. EÚ L 110, 22.4.2008, s. 16).

„Schengenské *acquis*“ znamená ustanovenia schengenského *acquis*, ktoré sú začlenené do rámca Európskej únie protokolom pripojeným k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, ako aj akty, ktoré zo schengenského *acquis* vychádzajú alebo s ním inak súvisia, a to pokiaľ tieto ustanovenia a akty majú svoj právny základ v ustanoveniach hlavy VI Zmluvy o Európskej únii.

Článok 3

Zodpovednosť

1. Za vykonávanie tohto hodnotiaceho mechanizmu je zodpovedná Komisia. Tento mechanizmus je koordinovaný skupinou (ďalej len „koordinačná skupina“) zloženou zo zástupcov členských štátov a Komisie. Skupine predsedá zástupca Komisie. Komisia môže pozvať Europol, aby sa zúčastnil koordinačnej skupiny ako pozorovateľ.
2. Členské štáty spolupracujú s Komisiou v rámci koordinačnej skupiny, aby jej tak umožnili plniť si úlohy, ktorými bola poverená týmto rozhodnutím. Členské štáty spolupracujú s Komisiou aj počas prípravnej fázy hodnotenia, fázy návštev na mieste, predkladania správ a fázy následných opatrení po hodnotení.

Článok 4

Hodnotenia

1. Hodnotenia môžu pozostávať z dotazníkov a návštev na mieste. Oba spôsoby môžu byť doplnené prezentáciami hodnoteného členského štátu o oblasti, ktorá je predmetom hodnotenia. Návštevy na mieste a dotazníky sa môžu vo vzťahu ku konkrétnym členským štátom a oblastiam použiť oddelene alebo v kombinácii. Možno vykonať len ohlásené návštevy na mieste.
2. Osobitné oblasti, ktoré môžu byť predmetom hodnotenia, sú vymenované v prílohe k tomuto rozhodnutiu, pokiaľ sa tieto oblasti týkajú aktov alebo ustanovení, ktoré majú svoj právny základ v ustanoveniach hlavy VI Zmluvy o Európskej únii. Zoznam týchto oblastí uvedený v prílohe nie je taxatívny.

Článok 5

Viacročný program

1. Komisia v úzkej spolupráci s koordinačnou skupinou vypracuje viacročný program hodnotenia na obdobie piatich rokov. Program sa vypracuje najneskôr do troch mesiacov pred začiatkom ďalšieho päťročného obdobia.
2. Viacročný program bude obsahovať zoznam členských štátov, ktoré majú byť každý rok hodnotené. Každý členský štát bude hodnotený aspoň raz počas každého päťročného obdobia. Poradie hodnotenia členských štátov zohľadňuje hrozby pre vnútornú bezpečnosť, čas, ktorý uplynul od posledného hodnotenia, a vyváženosť medzi rôznymi časťami schengenského *acquis*, ktoré sa majú hodnotiť.

3. K viacročnému programu bude pripojený štandardný dotazník.
4. Viacročný program sa môže v prípade potreby upraviť, a to v úzkej spolupráci s koordinačnou skupinou.

Článok 6

Ročný program

1. Komisia v úzkej spolupráci s koordinačnou skupinou vypracuje ročný program hodnotenia, v ktorom sa uvedené podrobné informácie o hodnotiacich činnostiach. Program sa vypracuje najneskôr do 30. novembra predchádzajúceho roka. Do programu sa môže zahrnúť hodnotenie:
 - uplatňovania *acquis* jedným členským štátom, ako sa uvádza vo viacročnom programe;a okrem toho, ak to bude potrebné:
 - uplatňovania osobitných častí *acquis* v niekoľkých členských štátoch (tematické hodnotenia);
 - uplatňovanie *acquis* skupinou členských štátov (regionálne hodnotenia).
2. V programe sa vymenujú členské štáty, ktoré sa podľa viacročného programu majú hodnotiť v nasledujúcom roku, uvedie sa v ňom zoznam oblastí, ktoré sa majú hodnotiť, ako aj dotazník, ktorý sa predloží dotknutým členským štátom. Ak je v tomto štádiu možné posúdenie, v programe sa uvedie zoznam návštev na mieste, ktoré sa majú vykonať.
3. Komisia v úzkej spolupráci s koordinačnou skupinou a po analýze odpovedí na dotazník rozhodne, či sa návšteva na mieste vykoná alebo nie.

Návšteva na mieste sa uskutoční najskôr štyri mesiace po tom, čo Komisia informovala o dotazníku príslušné členské štáty.
4. Ročný program sa môže v prípade potreby upraviť na návrh Komisie alebo členského štátu v súlade s ustanoveniami uvedenými v odseku 2 a 3.

Článok 7

Zoznam expertov

1. Komisia vytvorí zoznam expertov určených členskými štátmi, Europolom a Eurojustom pre účasť na návštevách na mieste. Tento zoznam sa klasifikuje ako dokument s obmedzeným prístupom a oznámi sa koordinačnej skupine.
2. Členské štáty, Europol a Eurojust označia príslušné oblasti odborných znalostí každého experta podľa oblastí uvedených v prílohe k tomuto rozhodnutiu. Členské štáty, Europol a Eurojust oznamujú Komisii čo najskôr všetky zmeny týchto údajov.

3. Experti disponujú primeranou kvalifikáciou vrátane dobrých teoretických vedomostí a praktických skúseností v oblastiach zahrnutých do hodnotiaceho mechanizmu, ako aj dôkladnými znalosťami zásad hodnotenia, postupov a techník, a sú schopní efektívne komunikovať v spoločnom jazyku.
4. Členské štáty, Europol a Eurojust zabezpečia, aby nimi určení experti spĺňali požiadavky uvedené v predchádzajúcom odseku a uvedú, akú odbornú prípravu títo experti absolvovali. Členské štáty, Europol a Eurojust zabezpečia, aby experti absolvovali stálu odbornú prípravu, ktorá im umožní tieto požiadavky naďalej spĺňať.

Článok 8

Tímy zodpovedné za návštevy na mieste

1. Návštevy na mieste vykonávajú tímy vymenované Komisiou. Tímy tvoria experti vybraní zo zoznamu expertov uvedeného v článku 7 a úradník(-ci) Komisie. Komisia zabezpečí geografickú vyváženosť a odbornosť expertov zúčastnených v jednotlivých tímoch. Experti členských štátov sa nezúčastnia na návšteve na mieste v členskom štáte, v ktorom sú zamestnaní. Experti Europolu a Eurojustu sa môžu zúčastniť len ako pozorovatelia.
2. Počet expertov zúčastnených na návštevách na mieste nesmie presiahnuť osem.
3. Členské štáty, ktorých experti boli vymenovaní v súlade s ods. 1, budú informované Komisiou najneskôr štyri týždne pred plánovanou návštevou na mieste. Členské štáty potvrdia dostupnosť expertov do jedného týždňa.
4. Členovia tímov sa pred návštevou na mieste spoločne dohodnú na vymenovaní jedného z expertov členských štátov za koordinačného experta pre návštevu na mieste. Ak sa pred začiatkom návštevy na mieste dohoda nedosiahne, koordinačným expertom bude úradník Komisie.
5. Koordinačný expert zodpovedá za vykonávanie návštevy na mieste.

Článok 9

Vykonávanie návštev na mieste

1. Tímy návštev na mieste podniknú všetky potrebné prípravné činnosti s cieľom zabezpečiť účinnosť, presnosť a dôslednosť návštev na mieste.
2. Členské štáty budú informované aspoň dva mesiace pred konaním návštevy na mieste.
3. Každý člen tímu návštevy na mieste je vybavený identifikačným dokladom, ktorým sa v mene Európskej únie povoľujú návštevy na mieste.
4. Príslušný členský štát zabezpečí, aby sa tímy expertov mohli priamo obrátiť na zodpovedné osoby. Zabezpečí prístup tímu do všetkých oblastí, priestorov

a k dokumentom potrebným na hodnotenie. Tento členský štát tiež zabezpečí, aby tím mohol vykonávať svoj mandát s cieľom overiť činnosti týkajúce sa hodnotených oblastí.

5. Príslušný členský štát pomáha tímu pri plnení jeho úloh prostredníctvom všetkých prostriedkov, ktoré má v rámci svojich zákonných právomocí.
6. Komisia vopred poskytne príslušnému členskému štátu mená expertov v tíme. Tento členský štát uvedie kontaktný bod, pokiaľ ide o praktické záležitosti návštevy na mieste.
7. Členské štáty sú zodpovedné za vybavenie všetkých potrebných záležitostí týkajúcich sa cesty a ubytovania svojich expertov. Náklady na cestu a ubytovanie expertov zúčastnených na návšteve hradí Komisia.

Článok 10

Dotazník

1. Dotazníky sa týkajú relevantných právnych predpisov a organizačných a technických prostriedkov, ktoré sú dostupné na vykonávanie schengenského *acquis*, ako aj štatistických údajov pre každú oblasť hodnotenia.
2. Členské štáty poskytnú Komisii svoje odpovede na dotazník do šiestich týždňov od jeho poskytnutia.

Článok 11

Hodnotiace správy

1. Po každom hodnotení sa vypracuje správa. Správa bude primerane vychádzať zo zistení návštevy na mieste a z dotazníka.
 - a) Ak hodnotenie vychádza iba z dotazníka, správu vypracuje Komisia.
 - b) V prípade návštevy na mieste správu vypracuje tím počas návštevy. Koordinačný expert vymenovaný v súlade s článkom 8 ods. 4 preberá celkovú zodpovednosť za prípravu správy, ako aj za zabezpečenie jej úplnosti a kvality.
 - c) Každú právu musia schváliť všetci experti z expertného tímu. V prípade nesúhlasu sa tím snaží dosiahnuť kompromis. Nesúhlasné stanoviská sa môžu zahrnúť do správy.
2. V správe sa podľa potreby analyzujú kvalitatívne, kvantitatívne, prevádzkové, administratívne a organizačné aspekty a uvedú sa v nej akékoľvek nedostatky alebo slabé stránky zistené počas hodnotenia. Správa obsahuje odporúčania pre odstránenie nedostatkov, ako aj lehoty na ich vykonanie.
3. Pre každé zo zistení správy sa uplatní jedna z nasledujúcich klasifikácií:
 - a) v súlade;

- b) v súlade, vyžaduje sa však zlepšenie;
 - c) nie je v súlade s vážnymi nedostatkami.
4. Komisia oznámi správu príslušnému členskému štátu do štyroch týždňov od návštevy na mieste alebo prijatia odpovedí na dotazník. Členský štát predloží svoje pripomienky k správe do dvoch týždňov.
- Do šiestich týždňov od prijatia správy predloží príslušný členský štát akčný plán na odstránenie zistených nedostatkov.
5. Správu a odpoveď príslušného členského štátu predstaví koordinačný expert koordinačnej skupine. Komisia po porade s expertným tímom predloží svoje hodnotenie primeranosti akčného plánu. Členské štáty budú vyzvané, aby poskytli pripomienky k správe a k akčnému plánu.
6. Do šiestich mesiacov od prijatia správy predloží príslušný členský štát Komisii správu o vykonávaní akčného plánu a následne každé tri mesiace až do úplného splnenia akčného plánu. V závislosti od závažnosti zistených nedostatkov a od opatrení prijatých na ich odstránenie môže Komisia v úzkej spolupráci s koordinačnou skupinou naplánovať návštevy na mieste s cieľom monitorovať vykonávanie akčného plánu.
7. Ak návšteva na mieste odhalí vážne nedostatky, ktoré by mohli mať značný vplyv na celkovú úroveň bezpečnosti jedného alebo viacerých členských štátov, ktoré plne uplatňujú schengenské *acquis*, informuje Komisia čo najskôr Radu, a to z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť členského štátu.

Článok 12

Informácie citlivého charakteru

Tímy považujú akékoľvek informácie získané počas vykonávania svojich povinností za dôverné. Správy vypracované po návštevách na mieste sa klasifikujú ako dokumenty s obmedzeným prístupom. Komisia a dotknutý členský štát rozhodnú, ktorá časť správy sa môže uverejniť.

Článok 13

Prechodné ustanovenia

- 1. Prvý viacročný program podľa článku 5 a prvý ročný program podľa článku 6 sa vypracuje šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Dátum začatia oboch programov je jeden rok po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.
- 2. Členské štáty určia svojich expertov v súlade s článkom 7 najneskôr do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia.

Článok 14

Predkladanie správ Európskemu parlamentu a Rade

Komisia predkladá Rade a Európskemu parlamentu ročné správy o hodnoteniach vykonaných podľa tohto rozhodnutia. Táto správa, ktorá sa uverejní, zahŕňa informácie o:

- hodnoteniach vykonaných počas predchádzajúceho roka a
- záveroch týkajúcich sa jednotlivých hodnotení a aktuálnom stave opatrení na odstránenie nedostatkov.

Článok 15

Zrušujúce ustanovenie

Pokiaľ sa týka schengenského *acquis* vymedzeného v článku 2, časť II rozhodnutia výkonného výboru zo 16. septembra 1998 o zriadení Stáleho výboru pre hodnotenie a vykonávanie Schengenu (SCH/Com-ex (98) 26 def.) nazvaného „Vykonávací výbor pre štáty už uplatňujúce dohovor“ sa zrušuje jeden rok po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

Článok 16

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

Príloha

• Policajná spolupráca

- presadzovanie práva a policajná spolupráca,
- bilaterálne dohody o policajnej spolupráci na vnútorných hraniciach,
- prevádzková spolupráca,
- vzájomná pomoc, mechanizmy prenasledovania a sledovanie,
- mechanizmus cezhraničnej spolupráce vrátane vzájomnej pomoci a výmeny informácií,
- spolupráca zahŕňajúca styčných dôstojníkov,
- prenos informácií v pohraničných oblastiach,
- priama spolupráca na vnútorných hraniciach medzi útvarmi susediacich členských štátov.

• Ochrana údajov

- právne, organizačné a technické aspekty ochrany zariadení a osobných údajov,
- práva dotknutých osôb a riešenie sťažností,
- dozorná úloha (návštevy na mieste),
- spolupráca s ostatnými schengenskými orgánmi na ochranu údajov,
- opatrenia na predchádzanie prístupu do informačných systémov a k uloženým údajom.

• Schengenský informačný systém (SIS) / Sirene

- bezpečnosť údajov a priestorov,
- ustanovenia zákonných a správnych aktov týkajúce sa SIS,
- spracovávanie údajov, vkladanie, úprava, vymazávanie zápisov, opatrenia na kvalitu údajov,
- technická dostupnosť a prevádzková kapacita úradov Sirene,
- prístup konečných užívateľov k relevantným údajom SIS,
- odborná príprava.

• Justičná spolupráca v trestných veciach

- vzájomná pomoc,

- vydávanie osôb.

- **Drogy**

- právne, organizačné a technické opatrenia proti obchodovaniu s drogami na vonkajších hraniciach.